

COBISIA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
Agenția pentru Dezvoltarea
Rurală și Creșterea
Inclusivității

ÎNDRUMAR

pentru beneficiarii PNDR privind aplicarea
prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 64/ 2022

Ajustarea prețurilor și a valorii devizelor
generale în cadrul proiectelor finanțate
din fonduri externe nerambursabile

Conținutul acestui material este elaborat de AFIR și nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României. Distribuit gratuit.

ÎNDRUMAR pentru beneficiarii PNDR privind aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 64/ 2022

Având în vedere decizia Comisiei Europene, emisă în data de 12 septembrie 2022 privind modificarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, începând cu data de **13 septembrie 2022, data de referință de la care curg termenele prevăzute în OUG 64/2022**, cu modificările și completările ulterioare, privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale, beneficiarii care au proiecte în implementare la această dată, în cadrul submăsurilor 4.3 (componentele infrastructura de irigații și infrastructura de acces agricolă), sM 7.2, sM 7.6 și 19.2 aferentă, își pot ajusta valoarea proiectelor în conformitate cu prevederile OUG 64/2022.

În funcție de stadiul implementării la data de 13.09.2022, proiectele se pot încadra în următoarele trei situații:

1. Proiecte cu contracte de achiziții de lucrări/ furnizare în desfășurare (cele la care există contract de achiziție pentru lucrări/ furnizare de produse semnat și au depusă tranșă de plată)

Se va parcurge un singur flux de verificare a actului adițional la contractul de achiziție publică, conform prevederilor din Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare, cod manual: M01-02, versiunea: 18. Se verifică și se avizează actul adițional la contractul de achiziție publică, privind constituirea, evidența și modul de utilizare a rezervei de implementare pentru restul rămas de executat/ se stabilește rezerva de ajustare pe baza rezervei de implementare și se calculează noua valoare a bugetului proiectului/se semnează actul adițional la contractul de finanțare.

2. Proiecte cu achiziții de lucrări/ furnizare în desfășurare (la care nu s-au semnat contracte de achiziție publică)

Se vor parcurge două fluxuri de verificare:

2.1) Verificarea și avizarea procedurii de achiziție ca urmare a desemnării ofertantului câștigător (fără act adițional) conform Manualului de achiziții publice, versiunea în vigoare, publicat pe site-ul AFIR;

2.2) Verificarea și avizarea actului adițional la contractul de achiziție publică/ se calculează rezerva de ajustare și noua valoare a bugetului proiectului / se semnează Actul adițional la contractul de finanțare conform Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare, cod manual: M01-02, versiunea: 18, publicat pe site-ul AFIR.

3. Proiecte cu achiziții de lucrări/ furnizare nedemarate sau anulate și nereluate

Se va parcurge un singur flux de verificare conform prevederilor din Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare, cod manual: M01-02, versiunea: 18, publicat pe site-ul AFIR. Beneficiarul va calcula noua valoare a devizului general, inclusiv rezerva de ajustare a valorii contractului de finanțare.

Situația

1

Proiecte cu contracte de achiziții de lucrări/furnizare produse în desfășurare (cele la care există contract de achiziție pentru lucrări/furnizare de produse semnat și au depusă tranșă de plată)

Pentru încheierea actelor adiționale la contractul de achiziție:

În termen de 90 de zile de la data de 13.09.2022, contractanții pot transmite beneficiarilor fondurilor externe nerambursabile o adresă prin care solicită ajustarea valorii aferente restului rămas de executat/furnizat, existent la data de 13.09.2022, pentru contractele prevăzute la art. 3 alin. (2), paragraful a) și b), potrivit formulelor de ajustare prevăzute la art. 17 alin. (8) și a celorlalte prevederi cuprinse în ordonanța de urgență.

Beneficiarii analizează solicitările primite, în conformitate cu art. 11 alin. (2), verifică dacă sunt îndeplinite cumulativ toate condițiile de imprevizibilitate prevăzute la art. 3 alin. (13) în vederea ajustării prețului contractelor de achiziție/acordurilor-cadru și încheie nota justificativă prevăzută la art. 10 lit. a), aprobată de reprezentantul legal al acestora, și dacă sunt îndeplinite condițiile din prezenta ordonanță de urgență sunt obligați să încheie acte adiționale la contractele de achiziție. Beneficiarii vor utiliza modelul de notă justificativă din Anexa 1.

Beneficiarii vor menționa în nota justificativă, prevăzută la art. 10 lit. a), modalitatea rezultată din aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență pentru suportarea costului de către beneficiar în vederea reechilibrării contractelor, precum și modalitatea de reechilibrare a duratei contractului, dacă este cazul.

Beneficiarii parcurg următoarele etape pentru încheierea actelor adiționale la contracte de achiziție, astfel:

A.

Etapa I: întocmesc nota justificativă privind îndeplinirea condițiilor cumulative prevăzute la art. 221 alin. (1) lit. c) din Legea 98/2016. Pentru demonstrarea îndeplinirii condiției prevăzute la art. 221 alin. (1) lit. c) pct. i) din Legea nr. 98/2016, întrunirea condițiilor de imprevizibilitate ale contractului de achiziție publică prevăzute la art. 3 alin (13) din OUG nr. 64/2022, cu modificările și completările ulterioare, este considerată necesară și suficientă, fără să depășească 50% din prețul inițial al contractului de achiziție publică potrivit notei justificative.

ATENȚIE!

În cazul în care se efectuează majorarea prețului contractului de achiziție publică prin mai multe modificări succesive, potrivit dispozițiilor art. 221 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare,

valoarea cumulată a modificărilor contractului, inclusiv cele aferente prezentei ordonanțe de urgență, nu va depăși 50% din prețul inițial al contractului de achiziție publică.

B.

Etapa II : pe baza notei justificative se încheie act adițional la contractul de achiziție prin majorarea prețului cu valoarea rezervei de implementare.

Actul adițional va prevedea constituirea, evidența și modul de utilizare a rezervei de implementare în relația cu contractantul și va conține:

1. obiectul actului adițional

2. valoarea rezervei de implementare

3. modul de evidență a rezervei de implementare

4. plățile care pot fi efectuate din rezerva de implementare

5. formula de ajustare a prețului contractului de achiziție publică în acord cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență;

6. valoarea restului rămas de executat determinat cantitativ și valoric la data de 13.09.2022, până la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor sau, după caz, a procesului-verbal de recepție și dare în folosință pentru care se va aplica formula de ajustare cu ocazia fiecărei solicitări de plăți, cantitativ și valoric;

7. alte prevederi care sunt necesare pentru constituirea, evidența și plățile care vor avea loc din rezerva de implementare

8. anexe - inclusiv documentele care atestă îndeplinirea condițiilor de imprevizibilitate prevăzute la art. 3 alin. (13) din OUG 64/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Rezerva de implementare pentru reechilibrarea contractelor se constituie inițial, în procent de până la 23% din valoarea restului de executat a contractului de achiziție, la data de 13.09.2022 (și poate fi utilizată numai pentru plata diferențelor de preț aferente ajustării prețului contractelor de achiziție, fără a depăși pragurile stabilite la art. 8 și 18 din OUG 64/2022, cu modificările și completările ulterioare);

Suplimentarea rezervei de implementare se poate realiza în procente de până la 10% din valoarea restului de executat a contractului de achiziție, la data solicitării, prin încheierea de acte adiționale la contracte, fără a depăși pragurile prevăzute la art. 8 și 18 și poate avea loc numai dacă au fost efectuate plăți de minimum 75% din valoarea rezervei.

Actele adiționale la contractul de achiziție (lucrări/ furnizare produse) se încheie în termen de 30 de zile de la data înregistrării adresei de solicitare și a documentelor justificative aferente.

Pentru încheierea actelor adiționale la contractul de finanțare:

Actul adițional la contractul de achiziție publică cu documentele aferente se depune la CRFIR odată cu solicitarea de modificare a contractului de finanțare, va face obiectul avizării de către CRFIR și va fi pus în aplicare în condițiile în care va fi avizat favorabil de către CRFIR. Încheierea actului adițional la contractul de finanțare este condiționată de avizarea favorabilă de către CRFIR a actului adițional la contractul de achiziție publică;

Beneficiarul poate beneficia de prevederile ordonanței în condițiile în care a utilizat cel puțin 15% din valoarea eligibilă alocată prin contractul de finanțare (plăți decontate, fără a se lua în calcul avansul la stabilirea procentului), cu excepția contractelor semnate începând cu anul 2020 pentru care nu se aplică acest procent.

Rezerva de ajustare a valorii contractelor de finanțare se constituie pe baza rezervelor de implementare de la nivelul contractelor de achiziție publică, potrivit art. 9, și nu poate depăși valoarea cumulată a acestora.

Suplimentarea rezervei de ajustare a valorii contractului de finanțare poate avea loc numai dacă a fost utilizată 75% din rezerva de ajustare constituită inițial.

Rezerva de ajustare a valorii contractelor de finanțare, constituită pe baza rezervelor de implementare de la nivelul contractelor de achiziție publică, trebuie să se încadreze în plafonul de maxim 25% din valoarea totală eligibilă a proiectului fără a depăși valoarea sprijinului public nerambursabil aprobată prin versiunea 15 a PNDR 2014-2020. Valoarea eligibilă a proiectului poate fi majorată cu maximum 25% fără a depăși valoarea sprijinului public nerambursabil aprobată prin modificarea PNDR 2014-2020.

Încheierea actului adițional la contractul de finanțare se realizează în termen de 45 de zile de la data depunerii la CRFIR a solicitării de către beneficiar.

Verificările AFIR sunt detaliate în Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare, Cod manual: M 01 – 02, versiunea: 18, publicat pe site-ul AFIR.

Situația
2

Proiecte cu achiziții de lucrări/ furnizare în desfășurare (la care nu s-au semnat contracte de achiziție publică)

În cazul contractelor de achiziție încheiate ulterior datei de 13.09.2022 data, pentru care procedurile de atribuire sunt în curs de desfășurare, contractanții pot transmite, în termen de 30 de zile de la data semnării contractului de achiziție, beneficiarilor fondurilor externe nerambursabile o adresă prin care solicită ajustarea valorii contractului de achiziție, în mod similar ca și pentru contractele prevăzute la art. 3 alin. (2), potrivit formulelor prevăzute la art. 17 alin. (8) și a celorlalte prevederi cuprinse în prezenta ordonanță de urgență;

Beneficiarul încheie cu contractantul act adițional la contractul de achiziție publică cu respectarea etapelor prevăzute de art. 10 din OUG 64/ 2022, cu modificările și completările ulterioare;

Actul adițional la contractul de achiziție publică va fi depus la CRFIR pentru avizare odată cu solicitarea de modificare a contractului de finanțare și va parcurge fluxul verificării conform prevederilor detaliate în Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/ deciziilor de finanțare, Cod manual: M 01 – 02, versiunea: 18, publicat pe site-ul AFIR;

Actul adițional la contractul de finanțare va fi încheiat în termen de 45 de zile de la data depunerii la CRFIR a solicitării de către beneficiar.

Situația

3

Proiecte cu achiziții de lucrări/furnizare nedemarate sau anulate și nereluate

Beneficiarii vor calcula noua valoare a devizului general, inclusiv rezerva de ajustare a valorii contractului de finanțare.

În urma revizuirii bugetului indicativ, valoarea totală eligibilă în urma revizuirii devizului general (care include și rezerva de ajustare eligibilă) trebuie să se înscrie în procentul de 25% din valoarea totală eligibilă din contractul de finanțare inițial, fără a depăși valoarea ajutorului public nerambursabil aprobată prin versiunea 15 a PNDR 2014-2020.

Dacă în urma actualizării prețurilor din Devizul general inițial la ianuarie 2022, se depășește procentul de 25% din valoarea eligibilă totală a proiectului, fără să depășească valoarea ajutorului public nerambursabil aprobat prin versiunea 15 a PNDR 2014-2020, diferența cu care se depășește pragul de 25% va fi trecută pe neeligibil și va fi suportată de beneficiar. Valoarea inițială a investiției la momentul contractării proiectului poate fi ajustată conform OUG 64/2022 și versiunii 15 a PNDR 2014-2020, și numai valoarea acestei ajustări va fi suportată de Autoritatea Contractantă

Pentru stabilirea costului revizuit al proiectului beneficiarul va identifica liniile din devizul general (ultimul aprobat în cadrul contractului de finanțare) aferente contractului de lucrări pentru care procedurile de atribuire a contractelor de lucrări, nu au fost demarate, precum și pentru procedurile de atribuire care urmează a fi reluate.

Valoarea acestor linii se ajustează prin aplicarea la valoarea inițială neactualizată, a indicelui de cost în construcții, total, prevăzut la punctul 1 din Anexa nr. 5, a OUG nr. 64/2022, cu modificările și completările ulterioare.

$$(V_{a\_ian\_2022} = V_{i\_an\_referinta} * \text{Indice}_{\text{Anexa nr.5-1}} / 100)^{-1}$$

pentru obținerea valorilor actualizate ca bază de referință, luna ianuarie 2022. Cu valorile actualizate se poate stabili costul revizuit, având ca bază de referință luna ianuarie 2022.

$$^{-1} V_{a\_ian\_2022}$$

valoarea actualizată ca bază de referință, luna ianuarie 2022 (valoarea costului revizuit);

$$V_{i\_an\_referinta}$$

valoarea inițială la anul de referință al estimării inițiale.

Exemplu:

Pentru un proiect a cărui valoare inițială ($V_{i\_an\_referinta}$) = 100.000.000,00 lei iar anul de referință a estimării inițiale a prețurilor utilizate la elaborarea devizului general de investiție este anul 2019, valoarea actualizată ca bază de referință, luna ianuarie 2022, se calculează după cum urmează:

$$V_{a\_ian\_2022} = V_{i\_an\_referință} * 122,12/100 = 100.000.000 * 122,12/100 = 122.120.000,00 \text{ lei}$$

$V_{a\_ian\_2022}$ - valoarea actualizată ca bază de referință, luna ianuarie 2022 (valoarea costului revizuit)

$V_{i\_an\_referinta}$ - valoarea inițială la anul de referință a estimării inițiale.

Pentru calcularea rezervei de ajustare a valorii contractului de finanțare pentru anii 2022-2023, se aplică indicele de cost în construcții, total prognozat, prevăzut la punctul 2 din Anexa nr. 5 a OUG 64/ 2022, cu modificările și completările ulterioare, la costul revizuit, având ca baza de referință luna Ianuarie 2022, determinat la punctul de mai sus

$$(V_{a\_2022/2023} = V_{a\_ian\_2022} * \frac{\text{Indice}_{\text{Anexa nr.5-2}}}{100})^{-2}$$

Valoarea rezervei de ajustare (notată Ra) a valorii contractului reprezintă diferența între valoarea costului revizuit actualizat și valoarea costului revizuit stabilit ca la punctul de mai sus.

Valoarea rezervei de ajustare a valorii contractului de finanțare, se va încadra pe o linie bugetară distinctă într-un nou capitol 7 din Devizul General revizuit, denumită „7.1 - Rezerva de implementare” iar în bugetul proiectului va fi încadrată la categoria de cheltuială 15/ 310 subcategoria cheltuieli de natura ajustărilor de preț la construcții și instalații.

$$^{-2} V_{a\_2022/2023}$$

valoarea actualizată cu indicele de cost în construcții total, prognozat, pentru anul 2022/ 2023 (valoarea costului revizuit actualizat);

$$V_{a\_ian\_2022}$$

valoarea actualizată ca bază de referință, luna ianuarie 2022 (valoarea costului revizuit);

Exemplu:

Pentru proiectele la care durata de implementare este 2023.

Se va constitui rezerva de ajustare (Ra) pentru anul 2022 și 2023, după cum urmează:

$$Ra = (V_{a\_ian\_2022} * 113,87/100) - V_{a\_ian\_2022} = (122.120.000,00 * 113,87/100) - 122.120.000,00 = 139.058.044,00 - 122.120.000,00 = 16.938.044,00 \text{ lei}$$

Ra = Rezerva de ajustare

$V_{a\_ian\_2022}$ = valoarea actualizată ca bază de referință, luna ianuarie 2022

Beneficiarii pot alege ca ajustarea costului investiției, a devizului general de investiție, respectiv a valorii estimate a lucrărilor să fie mai mică decât rezultatul aplicării metodei cu indicii de cost total în construcții din Anexa nr. 5 din OUG 64/ 2022, cu modificările și completările ulterioare, caz în care va trebui să prezinte la CRFIR argumentele care au stat la baza acestei decizii.

Stabilirea costului revizuit al contractelor de achiziție publică prevăzute la art. 3 alin. (2) lit. b), din OUG 64/ 2022, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a valorii estimate a investiției pentru contractele de produse a căror procedură de atribuire nu a început sau pentru cele ale căror proceduri de atribuire sunt reluate, având ca bază de referință TRIM I 2022, se realizează utilizând indicii valorii unitare - totali, la import, medii anuali, publicați de Institutul Național de Statistică în „Indicii valorii unitare în comerțul internațional”.

Costul investiției revizuit se obține prin aplicarea la valoarea inițială neactualizată a costului, respectiv valorii estimate a investiției pentru contractele de produse (rezultată din valoarea cheltuielilor eligibile și/ sau neeligibile a proiectelor), a indicilor valorii unitare - totali, la import, medii anuali, publicați de Institutul Național de Statistică în „Indicii valorii unitare în comerțul internațional”, având ca bază de referință TRIM I 2022 - TABEL Nr. 3 (anexa la OMDLPA nr. 1586/ 2022)

$$V_{a\_TRIM\_I\_2022} = V_{i\_an\_referinta} * \text{Indice}_{TABEL\_NR\_3} / 100)^{-3}$$

Costul investiției de bază revizuit poate conduce la modificarea valorii eligibile și/ sau neeligibile a contractelor de finanțare/ deciziilor de finanțare.

$$^{-3}V_{a\_TRIM\_I\_2022}$$

valoarea actualizată ca bază de referință, TRIM I 2022 (valoarea costului revizuit);

$$V_{i\_an\_referinta}$$

valoarea inițială la anul de referință a estimării inițiale;

Exemplu de aplicare:

Pentru un contract de produse, a cărui valoare inițială ($V_{i\_an\_referinta}$) este de 1.000.000,00 lei, iar anul de referință a estimării inițiale de prețurilor utilizate la elaborarea devizului general de investiție fiind 2019, valoarea actualizată ca bază de referință, TRIM I 2022, se calculează în funcție de indicii medii anuali, după cum urmează:

$$V_{a\_TRIM\_I\_2022} = V_{i\_an\_referinta} * 118.95 / 100 = 1.000.000,00 * 118$$

$$95 / 100 = 1.189.500,00 \text{ lei}$$

ATENȚIE!

Beneficiarii care au contract de finanțare semnat cu AFIR, la data de 13.09.2022, la care procedura de atribuire nu a fost publicată/ procedura de atribuire urmează a fi reluată și pentru care este necesară revizuirea devizului general, aceștia pot să-și revizuiască devizul general conform prevederilor art. 19 din OUG 64/ 2022 cu modificările și completările ulterioare și pot opta pentru demararea procedurilor de achiziții înaintea încheierii actului adițional la contractul de finanțare, cu condiția respectării prevederilor manualului de achiziții publice, menționând în conținutul documentațiilor de atribuire o clauză suspensivă care să condiționeze intrarea în vigoare a ajustărilor din devizul general, de aprobarea actului adițional la contractul de finanțare.

TABEL NR. 3

INDICII VALORII UNITARE - TOTALI, LA IMPORT, MEDII ANUALI, PUBLICATI DE INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA ÎN "INDICII VALORII UNITARE ÎN COMERTUL INTERNATIONAL", AVAND CA BAZA DE REFERINTA TRIM I 2022:

Indice	2017	2018	2019	2020	2021	TRIM I 2022
Baza 2017	100	102.50	102.63	98.19	106.64	121.57
Baza 2018		100	100.13	95.69	104.14	119.07
Baza 2019			100	95.57	104.01	118.95
Baza 2020				100	108.44	123.38
Baza 2021					100	114.94
Baza 2022						100

Beneficiarii depun la CRFIR solicitarea de revizuire a devizului general cu documentația de modificare aferentă.

Verificările efectuate de AFIR pentru beneficiarii care se încadrează în această situație sunt detaliate în Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare, Cod manual: M 01 – 02, versiunea: 18, publicat pe site-ul AFIR.

Pentru întocmirea actului adițional la contractul de finanțare, beneficiarul va depune la AFIR:

IMPORTANT!

Recomandăm beneficiarului să cuprindă în actul adițional la contractul de achiziție încheiat cu contractantul, o clauză suspensivă, în sensul că punerea în aplicare a actului adițional este condiționată de avizarea favorabilă a acestuia de către CRFIR. În cazul în care beneficiarul nu a prevăzut clauza suspensivă, iar actul adițional nu a fost avizat favorabil de CRFIR, întreaga responsabilitate privind punerea în aplicare a actului adițional la contractul de achiziție publică revine acestuia, cheltuielile respective cu ajustarea de prețuri fiind încadrate pe neeligibil și vor fi suportate de beneficiar.

- Pentru proiectele finanțate prin PNDR, rezerva de ajustare a prețului contractului de finanțare nu poate majora cheltuielile eligibile ale proiectului pentru cheltuieli cu prestarea de servicii, indiferent de tipul acestora.

- Beneficiarul finanțării este răspunzător pentru realitatea îndeplinirii condițiilor de imprevizibilitate a contractului și corectitudinea informațiilor cuprinse în Nota justificativă pentru verificarea corectitudinii și legalității modalității de ajustare realizată de către contractor la fiecare solicitare de plată, conform prevederilor art. 10 din ordonanță;

- Încheierea actelor adiționale la contractele de finanțare se realizează în condițiile în care sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute la art. 12(1) din OUG 64/2022, cu modificările și completările ulterioare.

- Valoarea totală a actelor adiționale la contractele de finanțare se va încadra în prevederile art.12(6) din OUG 64/2022, cu modificările și completările ulterioare. În situația în care execuția bugetară este de 100% la nivelul măsurilor de intervenții ale programului operațional, cheltuielile efectuate pentru ajustarea de preț se suportă din bugetul de stat, bugetul local sau, după caz, din bugetul beneficiarului.

Prezentul îndrumar are caracter strict orientativ și nu suplinește reglementările legale, pe care beneficiarii sunt obligați să le respecte.

**Pentru mai multe informații,
consultați
www.afir.info**